

FEJÉR MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
HATÓSÁGI OSZTÁLY

Iktatószám: 35700/7121-1/2017. ált.

Tárgy: Tájékoztatás

Devecser Város Önkormányzata

**Devecser,
Deák Ferenc tér 1.
8460**

Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal		
Érkezett:	2017 OKT 24.	Iktatószám:
Melléklet:	Előszám:	Előadó:
		Szeuteli

Tisztelt Címzett!

Kozma György, Mayer Gábor és Óvári Márton önkormányzati képviselő urak 2017. május 10-én kelt levelükben kérték a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság véleményét a Leier Hungária Építőanyag-gyártó Korlátolt Felelősségű Társaság (9024, Győr, Baross Gábor u. 42.) által üzemeltetett devecseri téglagyár (8460 Devecser, Sümegi út) bővítésével kapcsolatban felmerült kérdések tárgyában, az alábbiak szerint:

„Devecser Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 464/2016. (XII. 6.) Kt. határozatával döntött a város településrendezési eszközeinek módosításáról bányaterületek kijelölésével. A képviselő-testület 2017. (II. 4.) határozatával pedig arról döntött, hogy az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben meghatározott környezeti vizsgálat elkészítését a településrendezési eszközeinek módosítása miatt nem igényli, mivel azokat a környezetre gyakorolt hatása miatt elenyészőnek tartja. Az így elkészített településrendezési eszközök tervezetét szakmai véleményezésre elküldi az állami főépítési hatáskörben eljáró Veszprém Megyei Kormányhivatal részére. A kormányhivatal állami főépítésze szakmai véleményében megállapítja, hogy szükségesnek tartja megkeresni a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot és a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprém Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építési Osztályát, valamint az érintett szomszédos települési önkormányzatokat. A rendelet-tervezetet javításra visszaküldte Devecser Város Önkormányzatának azzal, hogy abban az esetben javasolja elfogadni, ha a tervezet javítása és a településrendezési eszközök teljes körű egyeztetése megtörtént.

A bánya bővítésre kijelölt területek bejárása során megállapítható volt a bánya intenzív művelése a bővítésre tervezett területek irányába. A bányaművelés a talaj felszínétől kb. 25 m mélységig hatolt, aljában mérés hiányában megállapíthatatlan mélységű tóval. A

területről négy db 100 mm átmérőjű csövön keresztül szivattyúzzák a kitermelést akadályozó vizet. A látottakból vélelmezhető, hogy a bánya alsó művelési síkja elérte a környezetében lévő rétegvizeket, mintegy megcsapolva azok vízkészleteit. Erre utal, hogy a 2016-2017 évi száraz téli időszak ellenére a bánya művelése érdekében az aktuálisan művelt terület környezetében fakadó vizek víztelenítése érdekében 2017. év tartósan száraz tavaszi időszakában közel 1000 l/perc vízhozamot (közös becslés adat) emeltek át a bányatalp környezetéből a terület északnyugati részén haladó vízelvezető árokba. A rétegvíz mennyiség csökkenése hatással lehet a talajban lévő vízre is. Ez a hatás várhatóan a jövőben is fennmarad, ezért sem hagyható figyelmen kívül. A talajvízkészlet fogyását mutatja számos helyi ásott és sekély fúrt kút kiszáradása, valamint egyes vizes élőhelyek megszűnése is a település belterületi környezetében. A talajvíz süllyedésének további el nem hanyagolható hatása lehet elsősorban a település belterületének bányától északkeletre és keletre eső negyedeiben a talajvízszint süllyedésével együtt leszáradó agyagos rétegek zsugorodási jelensége, mely épületkárokat okozhatott. Sajnálatos tapasztalat, amit a település érintett részein lakók tanúsítani tudnak, hogy korábban nem ismert mértékben alakultak ki a talajmozgások kapcsán a fő tartófalakat is érintő zsugorodási repedések. A talajmozgások egyes ingatlanok esetében az épületek több tartófalát és alapozását is károsan érinthették. A lesüllyedő talajvízszint következtében ráadásul intenzívebben tudnak hatást gyakorolni a szélsőséges csapadékoságú időszakok is, mivel a száraz időszakban a víztelenítő hatás következtében leszáradó és zsugorodó agyagrétegek időszakosan vízzel feltelve újabb és újabb mozgásokat generálnak, amely hatás a korábban kiegyenlítettebb talajvízjárás időszakában közel sem jelentkezett ilyen mértékben. Az épületekre valószínűsíthetően gyakorolt hatás így kettős jellegű, mely az alapozás és tartófalak számára az átlagoshoz képest jóval nagyobb igénybevételt jelenthet.

A fentiek azt mutatják, hogy a bánya működése kapcsán már jelenleg is több szempontból jelentős és káros hatás vélelmezhető a levegő szennyezettségi mértéke, a sekély réteg- és talajvizek, egyes vizes élőhelyek, valamint nem utolsósorban az épített környezet vonatkozásában. Az előzetes áttekintés alapján felmerült lehetséges hatótényezők tényleges fennállásának, azok lehetséges mértékének vizsgálata, valamint elhárítási és/vagy megelőzési módjának meghatározása a további döntések meghozatala előtt nem mellőzhető. A lehetséges hatások mértékét csupán független külső szakértők által elvégzett részletes és többirányú vizsgálatok alapján lehet pontosan megállapítani. Feltétlenül szükséges tehát, hogy ezekre a vizsgálatokra és értékelésre még a bánya tervezett bővítése előtt kerüljön sor, egyrészt annak érdekében, hogy a további káros hatások elkerülhetők legyenek, másrészt a bővítés elfogadása előtt rögzíthetők legyenek azok a kondíciók és előírások, amelyek mellett a tevékenység szabályozott módon, a környezet károsítása nélkül folytatható.”

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a következőkről tudjuk tájékoztatni Önöket:

Az I. fokú vízügyi hatóság 20125/1978.I. számon adott vízjogi üzemeltetési engedélyt a Devecser külterületén található téglagyár vízellátását, szennyvízelhelyezését és bányavíz elvezetését szolgáló vízellátási és szennyvízelvezetési rendszer fenntartására és üzemeltetésére. Az engedély a 20437/1994. számú határozattal, majd a 8850/2007. ügyszámú (iktatószám: 53702/2007.) határozattal módosításra került. Az engedély érvényességi ideje: 2027. július 31.

A bányászati tevékenységgel összefüggésben a Devecser 093 helyrajzi számú ingatlanon keletkezett bányató, illetve horgászto fenntartására a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a 35700/9503-9/2016. ált. számú határozattal adott a Leier Hungária Kft. részére vízjogi üzemeltetési engedélyt, amely 2036. augusztus 31-ig hatályos.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28. § (1) bekezdése, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése és 5. § (1) bekezdése, továbbá a bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről szóló 239/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján a bányató bővítéséhez vízjogi létesítési engedély, üzemeltetéséhez vízjogi üzemeltetési engedély – illetőleg jelen esetben az érvényben lévő vízjogi üzemeltetési engedély módosítása – szükséges.

A 239/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-a egyebek mellett az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

- (1) A bányató vízkészletének használata vízjogi engedélyezési kötelezettség alá tartozik. A vízhasználat feltételeit a bányató üzemeltetésére irányuló, a 3. § szerinti vízjogi engedélyben kell meghatározni.
- (2) A bányató vízkészletének használatára a meder, illetve a part tulajdonjogával nem rendelkező személy részére vízjogi engedély csak akkor adható, ha ehhez a meder, illetve a part tulajdonosa külön írásba foglalt szerződésben hozzájárult.
- (3) A (2) bekezdésben foglalt esetben a szerződésben rendelkezni kell a bányató partjának a használatáról is. A bányató vízjogi engedélyének jogosítottja és kötelezettje ez esetben az a személy, aki a vízkészlet használatával járó jogokat gyakorolja.
- (4) A bányató vízkészletének természeti okból történő változásáért az engedélyes vízhasználó, illetve a bányató vízlétesítményeinek tulajdonosa sem a vízjogi engedélyben biztosított jogra, sem a vízhasználat egyéb jogcímére alapozva nem igényelhet kártalanítást.
- (5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben az engedélyes az esetleges károk megelőzésével, mérséklésével kapcsolatos tevékenységet – ha az vízimunka elvégzésével, vízlétesítmény megépítésével biztosítható, a vízjogi engedélyre vonatkozó általános szabályok szerint – saját költségére elvégezheti.

A rendelkezésre álló nyilvántartás szerint a bányaműveléssel érintett terület nem része üzemelő vagy távlati ivóvízbázis védőterületének, azonban attól északra található a Devecser-Pusztamiske-Kolontár-Csóta puszta kistérségi vízmű „B” hidrogeológiai védőövezete, mely a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 23595/2000. számú határozatával került kijelölésre.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép alapján a terület szennyeződés-érzékenységi besorolása a felszín alatti víz állapota szempontjából: *érzékeny terület* (ezen belül 2.a) besorolású).

Kérjük tájékoztatásunk szíves tudomásul vételét.

Székesfehérvár, 2017. október 18.

Magosi Lajos t. ezredes
katasztrófavédelmi igazgató
helyett és nevében

Maincz Tamás
hatósági szolgálatvezető-helyettes